

Istior

Krångan Mas va boti skoim å tjörät timber jänn vittär. Ä va nå stjyft dan uvåni Fjärdim å ann bodd i je fäbustugu dan i Gottland. Ä va flerär i dömda fäbudär så va i skoim å arbetät. Ä brukät va so att um kvälða djingg däm bota verodär å dråkk kaffe å språkät um släjkt så add ända å nå ana rall. Jänn kväld va ä so att Krångan Mas add gändji bota Bäck Järk så bodd i je stugu långgär osti täktn. Järk add koka litä kaffe men ä va full so att ann nänntäs int lägg å so mångg bönor. Krångan Mas dråkk full yr sänn kupp men då Järk frägät um ann villd a je pätär svärät Mas: ”Näj - i gor boti bättjän jän sunåni å ta mi je skop åv vatn - ä e nug läjk mångg bönor da så uti kaffepannon däj - ja dä e ä då visst”.

* * * * *

Insjobolajä add je drävjningg jänn vittär sunåni Björkum milå lansväjnim å Svartnväjk. Ä va fler Gruddbukallär så add fändji åggningg å eta stjyfti. Jänn åv däm va Lärka Gunnar. Nu va ä so att ann va int so nogadn då ann barkät bitär, så skogvaktärn Granlund vårt säj a onum fler gångg, att ann vårt tvundjin tä bark ryktyt, anas fikk ann sluta. Eta jopt full int utan Gunnar barkät släkså ann brukät djärå. Så jänn frådag add Granlund tappa tolmodä, så ann fo botä stjyftä å säjd a Lärka Gunnar att nu fikk ann sluta. Gunnar fo emat a Soldn men då ä vårt måndan va ann botä stjyfti å ägg ända fast Granlund add sagt a onum. Måspër Kal va dan å ägg ann o å add ärt ur Granlund add sagt um frådan. Ann djikk frama Gunnar ä frägät: ”Men du Gunnar - Granlund säjd ju um frådan att du suld slut ägg”. Då svärät Gunnar: ”Ja - men ä va um fr: an ä”.

* * * * *

Jätt ana tag add polisn i Mora ve å Soldn å gart je släjk rassia. Däm add sitt ättär ur Soldbyddjär add stjöta si i trafittim. Mas Andes så va fjälsman å Soldn va full minn ann o. Ä bar int si bättär änd att Lärka Gunnar åkät fast fö att ann åkät sykkäl utå lysä. Däm skrivät upp ann å ättär nå dågå fikk ann je stämningg å postim. Ann suld skrivå doda stämningdji å plikt någå kronor. Lärka Gunnar tog eta paperä å fo bota Mas Andes fö tä betal dömda bötär. Då ann kam ina Mas Andes lagd ann eta paperä främåni onum å sä säjd ann: ”E ä du äld e ä i så sa skriv namnä jän å lappim ä?”

Ville i Budum djärd si je vänd bota Rullpers Maria. Då ann kam däjt såg ann att ä såt je kelingg da. O såt ä djärd sukko. Ättär jänn fläkk ärd Ville att Maria viskläta a doda kelindjän: ”Bar isn ljot Ville a gändji så sa du få jänn kaffekupp”. Ville djikk äjt ä djärd si je vänd bärtär mot Måsuullgard ä sä djikk ann ättbakär bota Maria. Da yppnät ann je liti spryndj i dörum ä säjd: ”Nug vet i att i e ljot - men kaffe ä tyttjär i um”.

* * * * *

Märtn Henry i Gesundum va boti budi dan i bym fö tä tjöp si nå jätå. Då ann kam däjt vårt ann vari att ann add glämt äv donda lappän ann add skriva upp ä ann suld andl ä ann kam int ijug vänd ä stod ä lappim. Ini budn råkät ann Tekla ä byrdå språk minn ännä ä ättär jänn fläkk frägät ann: ”A du nänn lapp i kan få lån ä andl ättär”.

* * * * *

Äv krippum kan man få är mytji roli. Ä va jänn släjkän embygdsdag båtå gambälgardim. Ä va äll möjli fok så väjsät ur ä djikk til tä båkå brö, djärå sukko, spinn läjgan ä mytji ana släjkt antvärk däm djärd förr. Ä va utställninggär o minn gambäl reskap ä svärd sä Vibes Järk add smäjdä. Utäni fastukvistim a Krängstugun stod ä två dukkor så va röstadär i gambäl solldräktär. Sjov add i dräkti ä mi ä add ve ini stugun ä sitt ur däm spann ä djärd sukko. I djikk äjt ä ställät mi mitt milå dömda dukkum ä stodd aldeles kvär ä funderät vänd i suld säj då ä suld bi nästa programpunkt båtå senim. Då kam ä jänn litn pöjk ä tittät ä dömda rösta dukkor. Sä tittät ann upp, såg mi rätt i ogör ä säjd: ”E du livändäs du ä ?”

* * * * *

Donda däm kallät fö Blixtn va tjörtjvärd jänn gångg i tidn. Ann rindjät i tjörtjklukkum ä trampät pustn a eta ärgspylä ini tjörtjon. Jänn gångg säjd ann a Brutär Mas så va kantor, att ”visst spylätum vir bra i dag”. Ann fikk 25 kronor um ärä fö ä ann djärd dan i tjörtjon. Ättär and va ä so att Brutär Mas fikk 40 kronor

um ärä fö att ann spylät vänn sundag. Eta tykkt Blixtn va litä gali å klägät näst tjörtjrådä å säjd: ”Ä e urättvist eta, i få bar 25 kronor fö tä få luft ini ärgspylä å Mas få 40 kronor fö tä släpp äjt lufti”.

* * * * *

Mittjel Ull I Bråmåbudum fikk smått min mjöl a grötim je began fö ä add frusi utå åkrum fö onum. Ann fo bota Mattias dan i Sarlasgard å fikk lån jänn full säkk åv kvänn. Ann tåkkät å vändät att a Bråmåbudum. Nu bar int ä si bättär änd att ä vårt sumu les nästa år. Ann add luvå Mattias tä bjär att kvännä ann add låna men ä add ann int duvå, ann fo bota Mattias jänn gängg til. Mattias vårt funder-sam ur eta va å säjd att ann add ju int buratt ä ann add låna förr gåndjän. Då säjd Ull: ”Ant du glämt åv ä änn ä”.

* * * * *

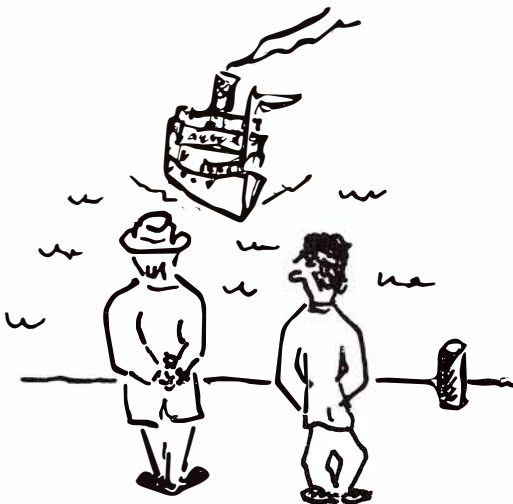
Ä va skriftres i Bängsarvi je began å ä va donda Thunberg så va präst å do tidn. Mäss ann predikät kam ann tä säj nå ur syndåt ä va tä djärå sabbatsbrått å åldå min arbet um sundågå så va vöjldag. Sä ann ad' åldå jätt bra tag yvyr eta, frägät ann Solas Jons ur man suld djärå um jänn äst äst k nidi si i je mör um sundan. Då svärät Jons: ”Jaa - ann få full ligg dan däst ä bi måndan.”

* * * * *

Sammils Danil i Bängsarvi byrdå bi gämål å pysjån. Ann fikk nå i ogum så djärd att ann byrdå sjå dåli. Ann vårt tvundjin bota dukterim fö tä ärå vänd eta va fö fel. Duktärn tittät å ann å frägät um ann brukät drikk mytji starkt um dågå. Ä kund ju int Danil näjk a så duktärn säjd att antingen fikk ann slut drikk brännvin äld anas kund ann bi aldeles blind i ogum. Danil funderät jänn fläkk å sä säjd ann: ”Ja gämål a i ju vurti å vemin um mytji a i - tro um int i a sitt ä mjästa nu”.

Jätt ana tag va ä so att Sammils Danil vårt utå pängg å ann suld ta si sudi Koopen fö tä sjå um ann fikk bårugg si nå tä jätå. Då ann kam utå vājān kam Rullpers Anders minn ästn å trillo så Danil fikk sittj å näst onum sudå båkkan. Mäss dām fo frägät Danil vänd ann vårt stjyldå fö stjussn. "Int kåstär eta nå" säjd Andes. "Å va bra ä" säjd Danil "men um i kan få lån två kro-nor åv di kan i ju bjod di upå jänn kaffekupp dan båtå Linkis".

* * * * *

Jätt tag råktās Bålter Andes å Joan Lind utå Vasn. Dām add ve inå Strandi å uträtta nå ärnd. Dām add int ve ilag dan i Mora men dām råktās då dām tog ånggbåtn emat a Soldn. Då dām fo dan föbi Nåjsnes tykket Joan att Andes såg åjt litå lessin å ann frägät ur ä kund va. Andes tälät um att mäss ann add ve je vänd a Åjtmeland, add ann funni jänn full litärputäll så nånn add tappa nidi dajtjä. "Jamen" säjd Joan, "ä va full int nå tä va lessin yvyr". "Jo" svärät Andes "putälln var full - men ä va bar mjok i ann".

* * * * *

Puti Rolf tälät um ur ann kamjug ur ä va då dām spylät upå je majstånggsresningg i Månggbjer 1955. Ä va Sten Boström så spylät dragspyl, Smiss Rune å Bäck Rune saksofonär, Flintull Ivar trumbor å sjov spylät ann gutarr. Ä byrdå minn att Tromben (Krång Anders) så va sāmān stofö i Månggbjer, ställät si upå

jänn stol ata majståndjän å äld tal. Rolf minns att ann byrdå minn tä säj att "vål-bormässa va jäldns tid å mismårs va loväns tid". Sä kam ann in upå musitjän å säjd att "däm sambäl jop si stur ligor å blås upå ållt däm få tag i, å ta betalt så fan kan int anlit däm. Å trumpet ä låt då så då jän äst uppär å dräjt. Näj - dragspyl ä e musik ä". Sä spylät Sten å i å sä vårt ä dans kringgum ståndji. Litä senär vårt ä vanli dans. I kum int jug vänd fö låtär vir addum. Inggä föstärkärär fanns ä do tidn å inggän sjungät nå refrängär äld. Män kväldn va varm å fin å bå fok å mug-gär trävjdäs. Å bästa åv ållt tykkt Rolf ä va att däm fingg betalt - elä tjugufäm kronor pär man.

* * * * *

Ä va jätt tag då däm add släjkä kursär da däm så villd fikk lär si tä båkå tunnbrö. Däm äld til boti bagärstugun a Tråmbu Kari å ä va Kai Kari så va sãmän kurs-ledär fö ä va ju o så kund båkå bäst åv ållum. O visst presis ur ålltingg suld va å ur ä suld gotil. Ä va int tä kumå å säj mot ännä. I jänn åv kursum add Boströms Inger frå Utåmör anmäla si. O add int frästa tä båkå nå tunnbrö förr men o villd djänn lär si. Inger va ju mytji bättär upå tä spylå dragspyl änd tä båkå. Kall Kari tälät um fö Inger ur o suld djärå men o va int van eta så ä vårt full int nå så Kall Kari sätät. O byrdå trätt upå Inger men då säjd Inger: "I e ju int van etanjän - vänt nu jätt tag så sa i färå emat å ta dragspylä så få du ta ä å spylå jänn ryktyn vals så fåm vir ärå ur ä låt".

* * * * *

Helmer Nilsson